

2. AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG JOGÁLLÁSA

2. § [Jogállás]

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

Az Abtv. 2. §-ához kapcsolódóan az Ügyrend nem tartalmaz rendelkezést.

Tartalom

1. Szövegtörténet	131
2. Az Alkotmánybíróság jogállása.....	132
2.1. Az Alkotmánybíróság a hatalommegosztás rendszerében	132
2.2. Az Alkotmánybíróság, mint az Alaptörvény legfőbb védelmi szerve	133

---

1. Szövegtörténet

Az Alkotmánybíróság létrejötte Magyarországon a rendszerváltással egyidőben történt: a jogállami értékeket megteremtő, az Alkotmány módosításáról szóló 1989. évi XXXI. törvény¹ hozta létre hazánkban az Alkotmánybíróság intézményét,² amely öt taggal 1990. január 2-án tartotta meg első ülését. Az Alkotmánybíróság rendszerváltásban betöltött szerepének jelentőségét mutatja az is, hogy a testület jogállását, szervezetét és hatáskörét szabályozó törvény (a régi Abtv.) már közvetlenül a rendszerváltó Alkotmánymódosítást követően elfogadásra került.³

Az Alkotmánybíróságra vonatkozó elképzelések azonban már jóval a rendszerváltás előtt megjelentek Magyarországon.⁴ Ebből a nézőpontból visszatekinthetünk egészen az 1850-es évekig: 1851-ben jelent meg ugyanis Kossuth Lajosnak az alkotmánytervezete, amelyben megfogalmazta az előzetes alkotmányvédelem gondolatát. E szerint a sérthetetlen és örökös „jogok biztosítása tekintetéből egy Alkotmány őr szék leszen felállítandó, melly a törvények kihirdetése előtt azokat alkotmányos szempontból átnézi s kijelenti, alkotmányosak e vagy nem? Semmi törvény nem hirdethetik ki a nélkül, hogy ezen magas bírói hatóság kijelentené, hogy semmi sincs benne, a mi az alkotmánnyal ellenkezik. Az alkotmányellenesnek ítélt törvény kihirdetés nélkül s

---

¹ Az Alkotmány módosításáról szóló 1989. évi XXXI. törvény átfogóan, és teljes mértékben megváltoztatta az 1949. évi XX. törvényt, vagyis a 2011. december 31-ig hatályos Alkotmányt.

² Formálisan már az Alkotmány módosításáról szóló 1989. évi I. törvény is rendelkezett az Alkotmánybíróságról, az Alkotmányba beiktatott 32/A. §-ában.

³ BALOGH (2019) i. m. 357.

⁴ TILK (2008) i. m. 13.

az alkotmányellenes pont kijelölésével a törvényhozáshoz vissza küldetik.”⁵ Érdemes kiemelni továbbá Bibó István javaslatát is, aki „A politikai és alkotmányjogi kibontakozás útja” című fogalmazványában azt írta, hogy „[a] fenti követelmények alkotmányos alapelvek erejével bírnak, [...] efelett a legfelsőbb bíróság – illetve keretében megfelelően szervezett alkotmánybíróság – örökdik [...]”⁶ Később, 1965-től a szakirodalomban már egyre többször publikálásra kerültek az Alkotmánybíróság felállításának szükségességéről szóló írások.⁷ Ádám Antal szerint például szükséges, hogy „az Alkotmány bármilyen sérelme feltárásban és – a mulasztásos alkotmányértés pótlásban, a tevékenységgel előidézett sérelem pedig az alkotmányellenes aktus megsemmisítésével vagy megváltoztatásával – orvoslásban részesüljön.”⁸ Emellett pedig az 1972-es alkotmányreform során már konkrétan is megjelent az alkotmányvédelem igénye: felmerült például egy külön parlamenti bizottság felállításának lehetősége az alkotmányosság ellenőrzésére.⁹ Az 1980-as évek elején végül az Országgyűléstől formálisan is egy elkülönült szerv létrehozásáról döntött:¹⁰ ez a szerv az Alkotmányjogi Tanács volt.¹¹

Mindezek alapján egyértelmű volt, hogy a rendszerváltozáskor létrejövő Alkotmánybíróság az Alkotmány legfőbb védelmi szerveként funkcionál. Ennek ellenére a régi Abtv. nem tartalmazott erre utaló kifejezett rendelkezést. Ezen azonban az Abtv. változtatott, és az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésével összhangban (azt megismételve) rögzítette a 2. §-ában, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

2. Az Alkotmánybíróság jogállása

2.1. Az Alkotmánybíróság a hatalommegosztás rendszerében

Az alkotmánybíráskodásnak¹² a világban több meghatározó modellje ismert, amelyek közül kettő kiemelése lényeges: az amerikai modell, és az európai (kelseni, vagy kontinentális) modell.¹³ A rendszerváltozáskor hazánk a kelseni modell mellett tett le a voksát, amely értelmében egy önálló, más szervektől független, centralizált szerv jött létre az Alkotmány védelmére, amely főszabály szerint nem konkrét ügyekhez kapcsolódóan, hanem absztrakt módon látja el feladatát. Ennek legfőbb eleme az absztrakt

⁵ *Kossuth Lajos Alkotmányterve*. Budapest, Budapest Főváros Levéltára, 1994. 61–62.

⁶ Bibó i. m. 164.

⁷ Ld. kötetünkben: Horváth Attila: Az alkotmánybíráskodás jogtörténeti előzményei Magyarországon.

⁸ ÁDÁM (1974) i. m. 333.

⁹ KUKORELLI–PAPP–TAKÁCS i. m. 387.

¹⁰ TILK (2008) i. m. 14.

¹¹ Alkotmányjogi Tanácsot az 1983. évi II. törvénnyel hozta létre a jogalkotó, majd az 1984. évi I. törvény végezte el az intézményre vonatkozó részletes szabályozást.

¹² Az alkotmánybíráskodás az alkotmány védelmét, valamint az abban foglalt alapvető jogok és alkotmányos elvek kikényszeríthetőségét biztosító funkció. Ld. LÁPOSSY i. m. 33.

¹³ A modellek részletes ismertetését ld. BALOGH (2019) i. m. 352–357.

normakontroll lehetősége, amely miatt Hans Kelsen az Alkotmánybíróságot negatív jogalkotónak is nevezi.¹⁴

Magyarországon már az 1970-es években (sőt már korábban is) napirendre került (előbb a szakirodalomban később pedig törvényhozói szinten is) egy olyan szerv létrehozásának szükségessége, amely az Alkotmány védelmére hivatott. Egy európai modell alapján működő alkotmánybíráskodás esetében ez lényegében a teljes jogrendszer feletti alkotmányos kontrollt jelenti, ami elsősorban abból a felismerésből következik, hogy az alkotmányos szabályok és különösen az alapjogok korlátozzák az államhatalmi ágak cselekvési és döntési lehetőségét.¹⁵

Ez felveti azt a kérdést, hogy hol helyezhető el az Alkotmánybíróság a hatalommegosztás rendszerében. E tekintetben két végletes álláspontot különíthető el: az egyik szerint az Alkotmánybíróság új, önálló hatalmi ág, a másik álláspont alapján azonban a bírói hatalom része. A két álláspont közti választás nem csak teoretikus kérdés, mivel annak gyakorlati következményei is vannak: az alkotmánybíráskodás tartalma (azaz az egyes hatáskörök meghatározása) ugyanis annak függvénye, hogy az Alkotmánybíróságot hol helyezzük el a hatalmi ágak elválasztásának rendszerében.¹⁶ Az első álláspontot vallók szerint az Alkotmánybíróság részére olyan hatáskörök is adhatók, amelyeket eddig az igazságszolgáltató hatalmat gyakorló bíróságoknak nem volt. Ezzel szemben a második álláspontot követők szerint az Alkotmánybíróság hatásköre csak addig megalapozott, amíg az nem töri át a hagyományosan a bírói hatalomhoz tartozó hatásköröket.¹⁷ A kelsen-i modellt követő államokban abból a gondolatból indulnak ki, hogy az alkotmány a jog érvényességének abszolút mércéje és forrása,¹⁸ így az alkotmánybíráskodás célja, hogy a jogrend az alkotmány integritását érvényesítse az absztrakt normakontroll keretében.¹⁹ Ezen állítás pedig a mai napig helytálló, annak ellenére, hogy az Alaptörvény hatályba lépése óta az Alkotmánybíróság hatáskörében előtérbe került a konkrét normakontroll (vö. Abtv. 25–26. §).

2.2. Az Alkotmánybíróság, mint az Alaptörvény legfőbb védelmi szerve

Az Abtv. 2. §-a azt mondja ki, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének **legfőbb** szerve. Mindenekelőtt fontos kiemelni, hogy egy demokratikus jogállamban az alkotmányt és az alkotmányos elvek érvényesülését különleges védelemben kell részesíteni. Ezek védelme pedig minden állami szerv kötelessége. Ezért valamennyi jogalkotónak és jogalkalmazónak kötelessége, hogy a jogszabályok megalkotása során és a jogalkalmazói döntések meghozatalakor ezen szempontok figyelembevételével járjanak el. Ezzel összhangban az Alaptörvény a bíróságok számára a 28. cikkében előírja: „[...] a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban [...]” kell, hogy értelmezzék. Ez a szabály, valamint

¹⁴ Uo. 356.

¹⁵ PACZOLAY (1995) i. m. 13.

¹⁶ CSINK (2014) i. m. 101–102.

¹⁷ Uo. 102.

¹⁸ SÓLYOM (2007) i. m. 443.

¹⁹ CSINK i. m. 108.

a minden állami szervet kötelező előírások (pl. az Alaptörvény XXIV. cikkében biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való jog és az Alaptörvény XXVIII. cikkében garantált tisztességes bírósági eljáráshoz való jog), felvetik azt a kérdést, hogy ha azokat a bíró, bármely más jogalkalmazó, vagy épp a jogalkotó megszegi, akkor ki tud érvényt szerezni azoknak.

Az Alaptörvény a 9. cikk (1) bekezdésében a köztársasági elnök kapcsán megfogalmazza ugyan, hogy a köztársasági elnök „[...] őrködik az államszervezet demokratikus működése felett”, számára azonban az Alaptörvény nem biztosít olyan jogköröket, amelyekkel hatékonyan fel tudna lépni valamennyi alkotmányos szabály érvényesítése érdekében²⁰ (azzal együtt, hogy korlátozottan rendelkezésére állnak ehhez szükséges eszközök is, vö. Abtv. 23. §). Ugyancsak megemlíthető az alapvető jogok biztosa is, mivel az Alaptörvény 30. cikk (2) bekezdése úgy fogalmaz, hogy „[a]z alapvető jogok biztosa az alapvető jogokkal kapcsolatban tudomására jutott visszásságokat kivizsgálja vagy kivizsgáltatja, orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményez.” Ez a jogkör azonban ugyancsak korlátozott. Egyfelől ugyanis az alapvető jogok biztosa csak a hatóságokat és a közszolgáltatást végző szerveket vizsgálhatja, és így hatásköre csak szűk intézményi körre terjed ki, másfelől intézkedési lehetőségei is inkább *soft law* jellegűek (kivételt képez ez alól pl. az utólagos normakontroll kezdeményezési jogköre vö. Abtv. 24. §). A fentiek mellett egyéb szervek is jogosultak az Alaptörvény védelmére (mint pl. a Gazdasági Versenyhivatal, vagy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, illetve a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság), de ezen szervek csak az Alaptörvény egy-egy rendelkezésének a védelmére rendelkeznek hatáskörrel és eszközökkel. Mindezek alapján megállapítható, hogy a magyar államszervezetben egyedül az Alkotmánybíróság rendelkezik olyan kiterjedt hatáskörrel, és eszköztárral, amely alapján teljes körűen őrködhet az alkotmányos rend működése, és az Alaptörvény érvényesülése felett (vö. Abtv. 39–46. §). Ennek keretében joga és egyben kötelessége az alkotmányos rend és az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, a jogrendszer belső összhangjának megőrzése, valamint a hatalommegosztás elvének érvényre juttatása is.

Az Alkotmánybíróság tehát a jogállamiság őre. Ezért szinte mindegyik döntése valamilyen módon visszavezethető a jogállamiság elvének érvényesítéséhez.²¹ Ennek jelentőségét az Alkotmánybíróság is hangsúlyozta több döntésében. Így pl. 8/1992. (I. 30.) AB határozatában kiemelte a testület, hogy „a jogállamiság elvéből is következik az Alkotmányban szabályozott szerveknek az a kötelessége, hogy alkotmányos jelentőségű hatásköreiket jóhiszeműen [...] gyakorolják”.

²⁰ Érdekességképpen említhető Lengyelország, ahol pl. az alkotmány szerint annak legfőbb őre a köztársasági elnök. Ld. A Lengyel Köztársaság Alkotmánya 126. cikk (2) bekezdés.

²¹ PACZOLAY (2010) i. m. 230.

3. § [Székhely]

Az Alkotmánybíróság székhelye Budapest.

Az Abtv. 3. §-ához kapcsolódóan az Ügyrend nem tartalmaz rendelkezést.

Tartalom

1. Szövegtörténet	135
2. Az Alkotmánybíróság székhelye	135

---

1. Szövegtörténet

A régi Abtv. 3. §-ában a testület székhelyéül Esztergomot jelölte meg. Az Alkotmánybíróság gyakorlati működésében ugyanakkor komoly nehézséget jelentett a székhely és a „székház” tényleges elválásának problematikája. Bár a régi Abtv. Esztergomot nevesítette a testület székhelyeként, a valós működés – az elhelyezéshez szükséges feltételek ottani teljes hiánya miatt – kezdetektől fogva Budapesten történt.²² Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a régi Abtv. általános vitája során – az Országgyűlési Napló tanúsága szerint – senki nem kért szót, a részletes vita során pedig lényegében csak az Alkotmánybíróság székhelyéről folyt diskurzus.²³

Az Alaptörvény elfogadását követően a fentiek miatt az Abtv. megalkotásakor a székhely kérdését a valós viszonyokhoz igazították, és az Abtv. 3. §-ában az Alkotmánybíróság székhelyeként Budapestet jelölték meg.²⁴

2. Az Alkotmánybíróság székhelye

Az Alkotmánybíróság, mint az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve (vö. Abtv. 2. §) székhelyének meghatározása nem tartozik az alkotmányjogilag legfontosabb kérdések közé. Ennek ellenére a régi Abtv. megalkotásakor azzal, hogy hivatalosan Esztergomot jelölték meg az Alkotmánybíróság székhelyeként egy évtizedekig napirenden lévő „problémát” hozott létre az Országgyűlés. A rendelkezés célja az volt, hogy a rendszerváltozás következtében egyrészt oldódjon az ország Budapest-központúsága, másrészt – ennek folyamánként – a vidék rehabilitálására is törekedtek.²⁵ A jogalkotási folyamatban ezért célként fogalmazódott meg, hogy Budapest helyett szimbolikus székhelyként Esztergom legyen a törvényben megjelölt működési székhely, ám a va-

---

²² TILK (2008) i. m. 17. Ezzel összefüggésben érdemes megjegyezni, hogy 1990-től 10 évig működött Esztergomban egy ún. Főtitkársági Kirendeltség (ahol az indítványozók beadhatták kérelmeiket), amely kvázi „panaszirodaként” tevékenykedett (az itt beadott, és előkészített indítványokat felszállították Budapestre). Működésének első két évében jelentős számú indítványt adtak itt be, később azonban jelentősen csökkent azok száma. HOLLÓ (2015) i. m. 48.

²³ KUKORELLI–PAPP–TAKÁCS i. m. 387–388.

²⁴ Ld. az Abtv. javaslat indokolását.

²⁵ KILÉNYI (1990) i. m. 393–394.

lós működés Budapesten folyjon. A gyakorlatban tehát a magyar Alkotmánybíróság – a feltételek hiánya miatt – sohasem működött Esztergomban.²⁶ Először az Országgyűlés épületében kapott egyetlen irodát, melyben maguknak az alkotmánybíróknak az elhelyezése sem volt megoldott. Ennek orvoslására a testület a Váci úton jutott hozzá egy korábban MSZMP székházként funkcionáló épülethez,²⁷ s csak később nyerte el jelenlegi elhelyezését Budán, az I. kerületben.²⁸

Önmagában az Alkotmánybíróság székhelyének Budapesten (mint fővároson) kívüli elhelyezése szimbolikusan tekinthető, hiszen az Alkotmánybíróságnak a hatalommegosztás rendszerében elfoglalt helyét is kifejezte azáltal, hogy a többi hatalmi ág szerveitől elkülönülten, más városban volt a hivatalos székhelye. Ezt a fajta nyílt vagy burkolt szándékot más országok gyakorlatában is tetten érhetjük. Így például megemlíthető Németország, ahol a szövetségi Alkotmánybíróság nem Berlinben, hanem Karlsruheban működik,²⁹ vagy Csehország, ahol Prága helyett Brno-ban van a cseh Alkotmánybíróság székhelye.

Tekintettel tehát arra, hogy a régi Abtv. rendelkezése ellenére az Alkotmánybíróság a gyakorlatban sohasem működött Esztergomban, az Abtv. elfogadásával az Országgyűlés a szabályozást a tényleges viszonyokhoz igazította.

4. § [Költségvetés]

Az Alkotmánybíróság költségvetése a központi költségvetés szerkezeti rendjében önálló fejezet. Az Alkotmánybíróság a költségvetésére vonatkozó javaslatát és a költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolóját maga állítja össze, és azt a Kormány változtatás nélkül terjeszti be a központi költségvetésről, illetve az annak végrehajtásáról szóló törvényjavaslat részeként az Országgyűlésnek. Az Alkotmánybíróság költségvetését úgy kell megállapítani, hogy ne legyen kevesebb az előző évi központi költségvetésben megállapított összegnél.

²⁶ Az Abtv. hatálybalépéséig mindössze egy nyilvános teljes ülésre került sor Esztergomban: az 5/1990. (IV. 9.) AB határozat meghozatala kapcsán.

²⁷ A székház megszerzésével összefüggésben lásd bővebben: HOLLÓ (2015) i. m. 45–47.

²⁸ TILK (2008) i. m. 17–18.

²⁹ Németországban az eredeti szándék az volt, hogy a német Szövetségi Alkotmánybíróság a Német Szövetségi Legfelsőbb Bíróság mellé kerüljön, és ezzel Karlsruhe váljon a „jog székhelyévé” (*Residenz des Rechts*). UMBACH i. m. 177–179. A szakirodalom szerint azonban a Berlinton távoli székhely valójában a német Szövetségi Alkotmánybíróság politikától való függetlenségének szimbólumaként értékelhető. VOLP i. m. 111.

Ügyrend

2. § (2) Az Abtv.-ben meghatározott feladat- és hatáskörén túlmenően a teljes ülés különösen [...] m) állást foglal az alapvető költségvetési kérdésekben.

Tartalom

1. Szövegtörténet	137
2. Az Alkotmánybíróság költségvetése	137
2.1. Az Alkotmánybíróság költségvetése mint a függetlenségének garanciája	137
2.2. Az Alkotmánybíróság költségvetésére irányuló javaslat	138
2.3. Az Alkotmánybíróság költségvetésének megállapítása.....	138

1. Szövegtörténet

A régi Abtv. a 2. §-ában rendelkezett az Alkotmánybíróság költségvetési önállóságáról. E szerint „[a]z Alkotmánybíróság megállapítja saját költségvetését, amelyet az állami költségvetés részeként jóváhagyás céljából előterjeszt az Országgyűlésnek.” Az Abtv. elfogadásával ez a szöveg részletesebbé és pontosabbá vált. Az Abtv.-nek a parlamenti vita során tárgyalt előterjesztése szerint – az Abtv. javaslat indokolása alapján – ennek oka az volt, hogy az Alkotmánybíróságnak az államszervezetben betöltött szerepe, és ezzel összefüggésben a költségvetési önállósága indokoltta tette, tartalmilag a régi Abtv.-vel egyező, de pontosabb kodifikációtechnikai megoldással operáló szabályozás megalkotását. Ezen megoldás más szervek, például az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény³⁰ megoldását tükrözi.

2. Az Alkotmánybíróság költségvetése**2.1. Az Alkotmánybíróság költségvetése mint a függetlenségének garanciája**

Az Alapörvény pontosabban szabályozza a költségvetési jog alapjait mint a régi Alkotmány. A régi Alkotmány mindössze annyit tartalmazott, hogy az Országgyűlés jóváhagyja az állami költségvetést és annak végrehajtását. Az Alaptörvény azonban – amellet, hogy az Országgyűlés feladatai között hasonló tartalommal rendezi ezt a kérdést – külön fejezetben szabályozza a költségvetési alapelveket (mint pl. az éves költségvetés elvét, a kiegyensúlyozottság elvét, vagy a fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét).³¹ Ezek az alapelvek az Alkotmánybíróság költségvetésének összeállítása esetén is jelentőséggel bírnak.

³⁰ 2. § (2) „[a]z Állami Számvevőszék a költségvetésére vonatkozó javaslatát és a költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolóját maga állítja össze, és azt a Kormány változtatás nélkül terjeszti be a központi költségvetésről, illetve az annak végrehajtásáról szóló törvényjavaslat részeként az Országgyűlésnek. Az Állami Számvevőszék költségvetését úgy kell megállapítani, hogy ne legyen kevesebb az előző évi központi költségvetésben megállapított összegnél.”

³¹ KLICSU i. m. 408.

Az Abtv. 4. §-a tovább erősíti az Alkotmánybíróságnak az államszervezetben betöltött kiemelt szerepét, ami egyenesen következik az Alkotmánybíróság jogállásából (vö. 2. §). Az Alkotmánybíróság működéséhez megfelelő anyagi, pénzügyi háttér szükséges, melynek bizonyos állandósága a testület függetlenségének fontos biztosítéka: az Alkotmánybíróságnak ugyanis mind jogilag, mind pénzügyileg abszolút függetlennek kell lennie.³² Ezen gondolat mentén az Abtv. is kiemeli, hogy az Alkotmánybíróság költségvetését önálló fejezetben kell szabályozni.

2.2. Az Alkotmánybíróság költségvetésére irányuló javaslat

Az Alkotmánybíróság költségvetésére irányuló javaslatot nem a Kormány, hanem a testület önmaga állapítja meg, s ezt a központi költségvetés részeként kell a Kormánynak az Országgyűlés elé terjesztenie. A Kormány ebben a helyzetben tehát kizárólag közvetítő szerepet játszik, azaz nem szólhat bele az Alkotmánybíróság költségvetésének összeállításába. Az Alkotmánybíróság az ezen szabályozás előzményét képező korábbi rendelkezéssel összefüggésben a 28/1995. (V. 19.) AB határozatában megállapította, hogy „e rendelkezésnek az a lényege, hogy az Alkotmánybíróság a költségvetés előkészítési szakaszában kapott hatékony garanciát a végrehajtó hatalommal szemben: bár az Alkotmánybíróság költségvetése része az állami költségvetésnek, sem a pénzügyminiszter, sem a Kormány nem jogosult megváltoztatni az Alkotmánybíróság által kidolgozott tervezetet, legfeljebb az Országgyűlésnek tehet javaslatot erre nézve.”³³

A költségvetési javaslat tekintetében azt is fontos kiemelni, hogy az Ügyrend a teljes ülés döntési kompetenciájába sorolja az alapvető költségvetési kérdésekben való állásfoglalás jogát, azaz a költségvetési javaslat előkészítésében a teljes ülés álláspontja az irányadó.

2.3. Az Alkotmánybíróság költségvetésének megállapítása

Az Alkotmánybíróság költségvetésének elfogadása az Országgyűlés hatáskörébe tartozik ugyan, de az Országgyűlést nem köti az Alkotmánybíróság előterjesztése, a központi költségvetés elfogadásakor azon változtathat.³⁴ Lényeges kiemelni azonban azt is, hogy az Abtv. 4. §-a harmadik mondata szerint az Alkotmánybíróság költségvetése egyik évben sem lehet kevesebb az előző évinél – azaz mind a személyi, mind pedig a dologi költségek tekintetében legalább ugyanakkora (vagy nagyobb) összeget kell biztosítani az Alkotmánybíróság működésére, mint az előző évben; ebből pedig következik az is, hogy az Alkotmánybíróság költségvetése nem csökkenthető. Tehát ez a rendelkezés az Alkotmánybíróság függetlenségének erősítését szolgálja.

³² TILK (2008) i. m. 23.

³³ 28/1995. (V. 19.) AB határozat, ABH 1995, 138, 141.

³⁴ PETRÉTEI (2001) i. m. 161.